

C3181

Biochemie I

11-Oxidační fosforylace, alternativní respirace

FRVŠ **1647/2012**

Obsah

- Oxidační fosforylace, chemiosmotická teorie, protonmotivní síla a transmembránový potenciál.
- Syntéza ATP, struktura ATPsyntasy. Inhibitory respirace a syntéza ATP, rozpojovače, ionofory.
- Bilance oxidační fosforylace.
- Alternativní respirace. Oxidace a redukce anorganických sloučenin (kovy, S aj.)

Tvorba ATP při respiraci

Mechanismus konverze energie uvolněné oxidací

spřažení oxidace a fosforylace ADP

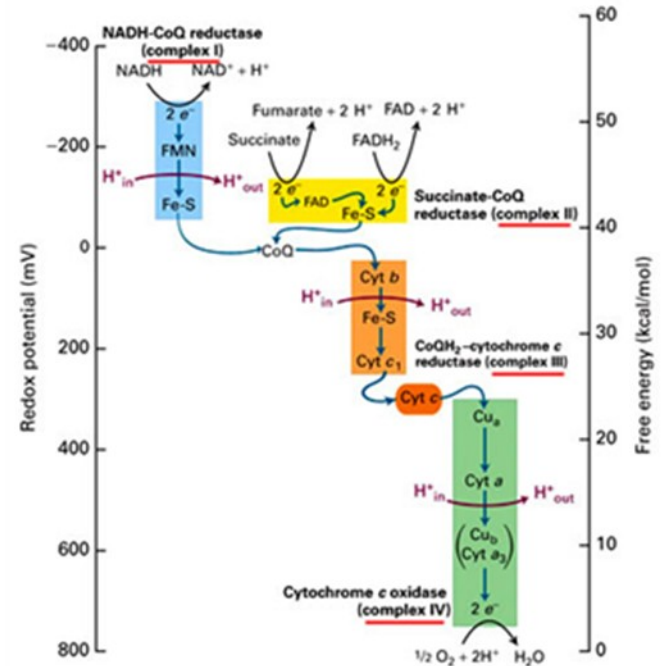
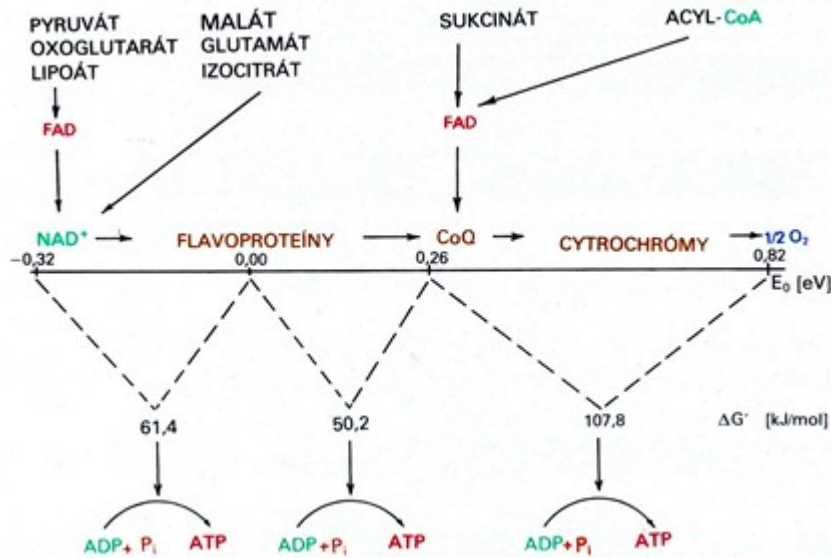
kvantitativní vztahy esterifikace P_i

P/O kvocienty – experimentální průkaz

mechanismus tvorby ATP oxidační fosforylací

analogie se substrátovou fosforylací – odlišné

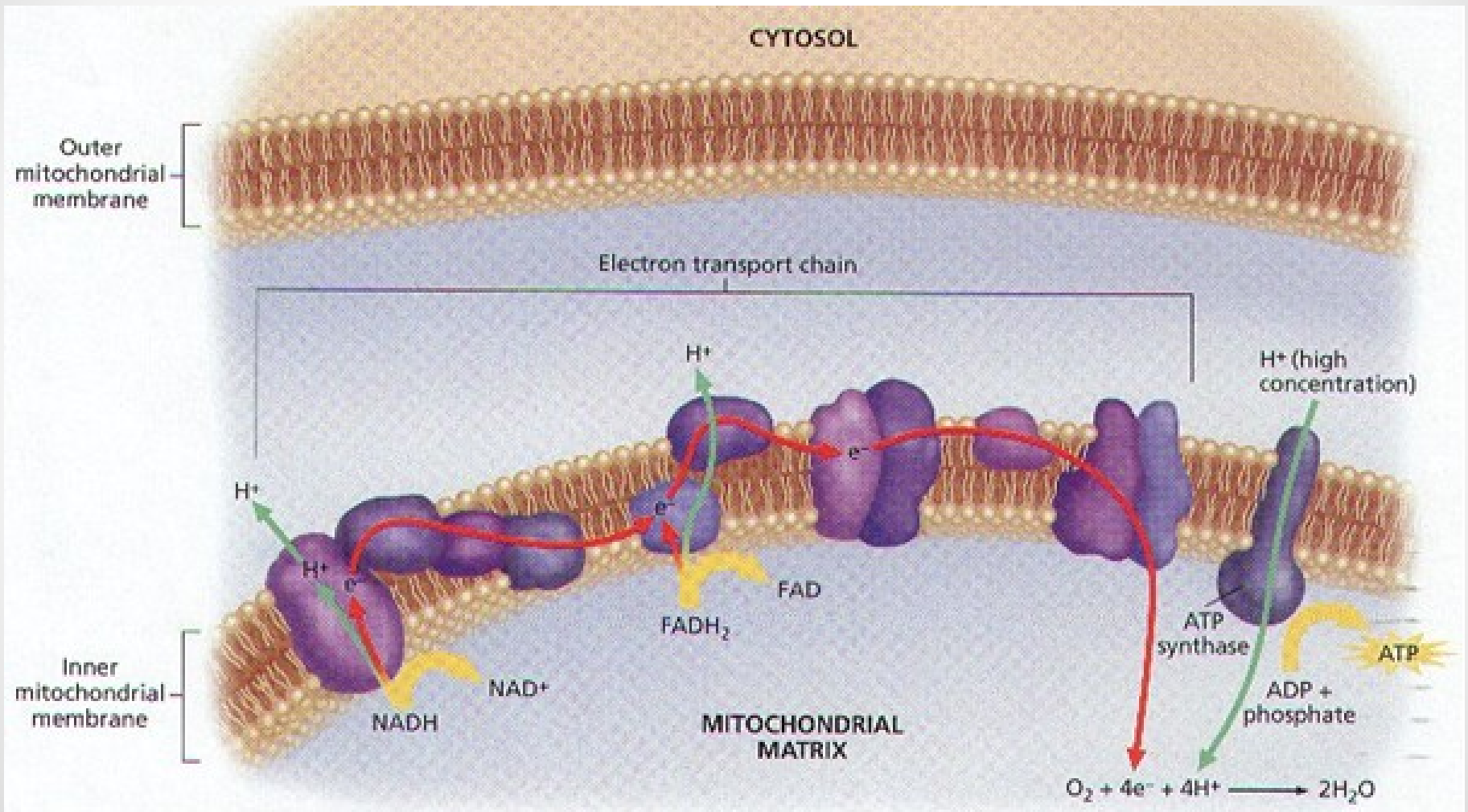
Tvorba ATP při respiraci

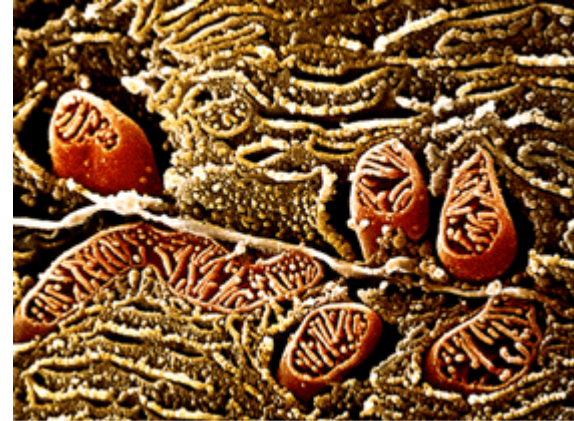
P/O kvocienty – „fosforylační místa“ - vztah ΔE a ΔG

- Teorie makroergických intermediátů
- Chemiosmotická teorie – P. Mitchell (1961, NC 1978)

Lokalizace respiračního řetězce

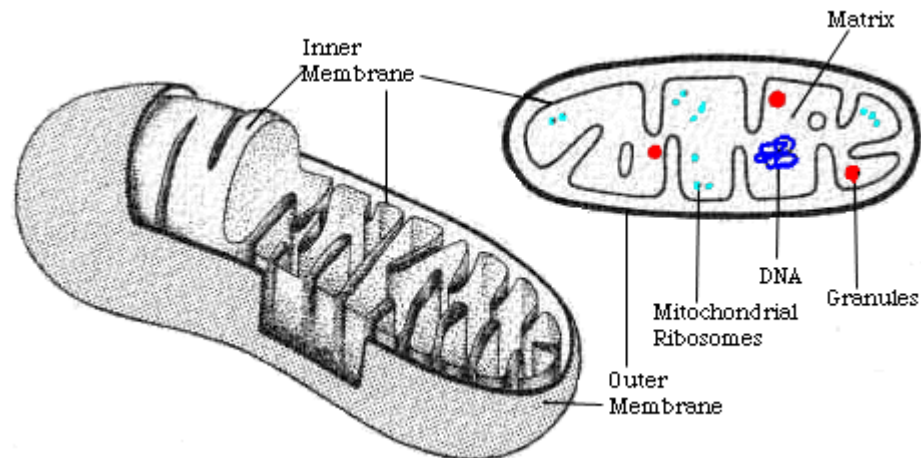

Mitochondrie

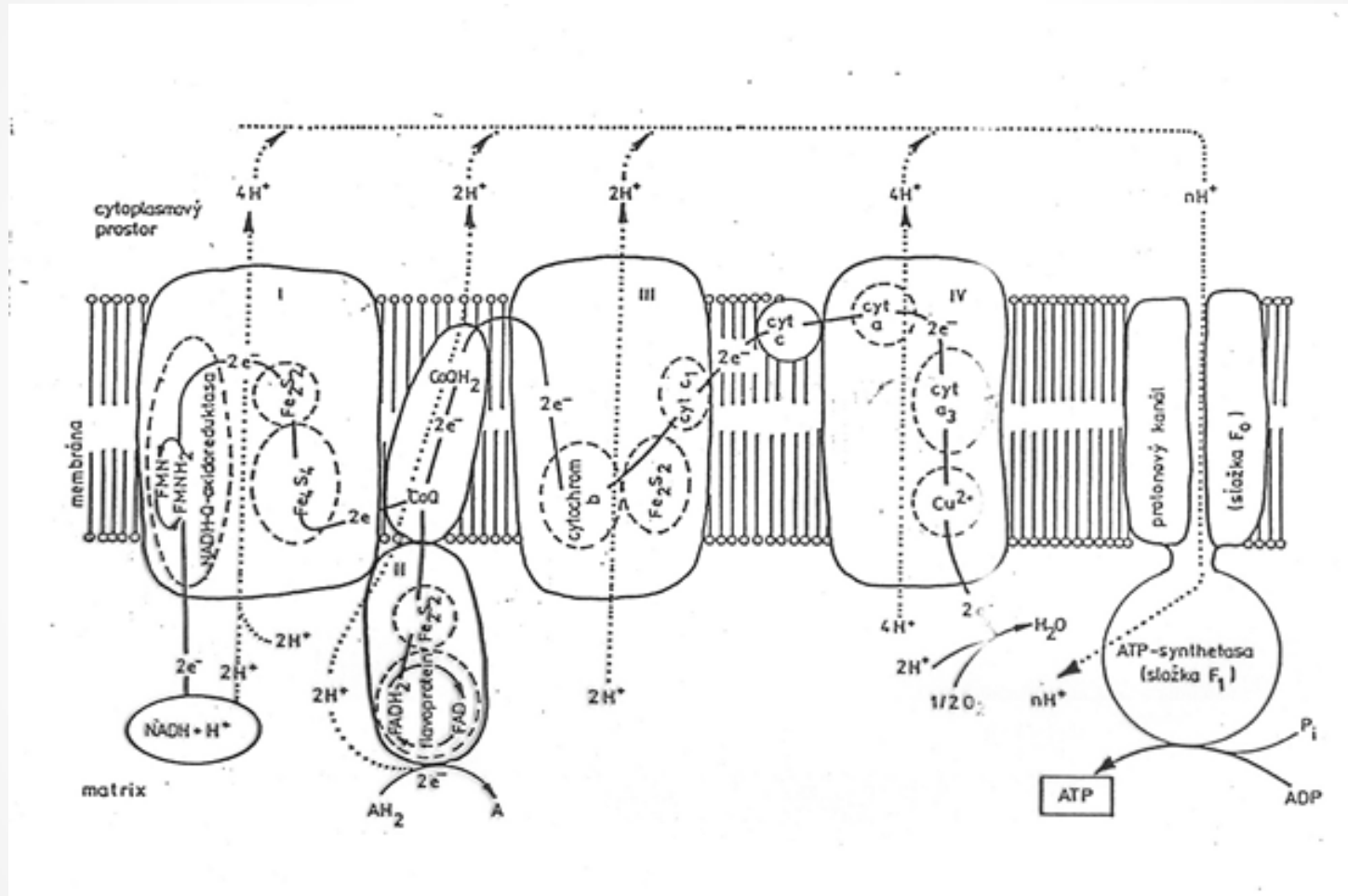

Elmikroskopické snímky

Schema struktury

Mechanismus oxidační fosforylace

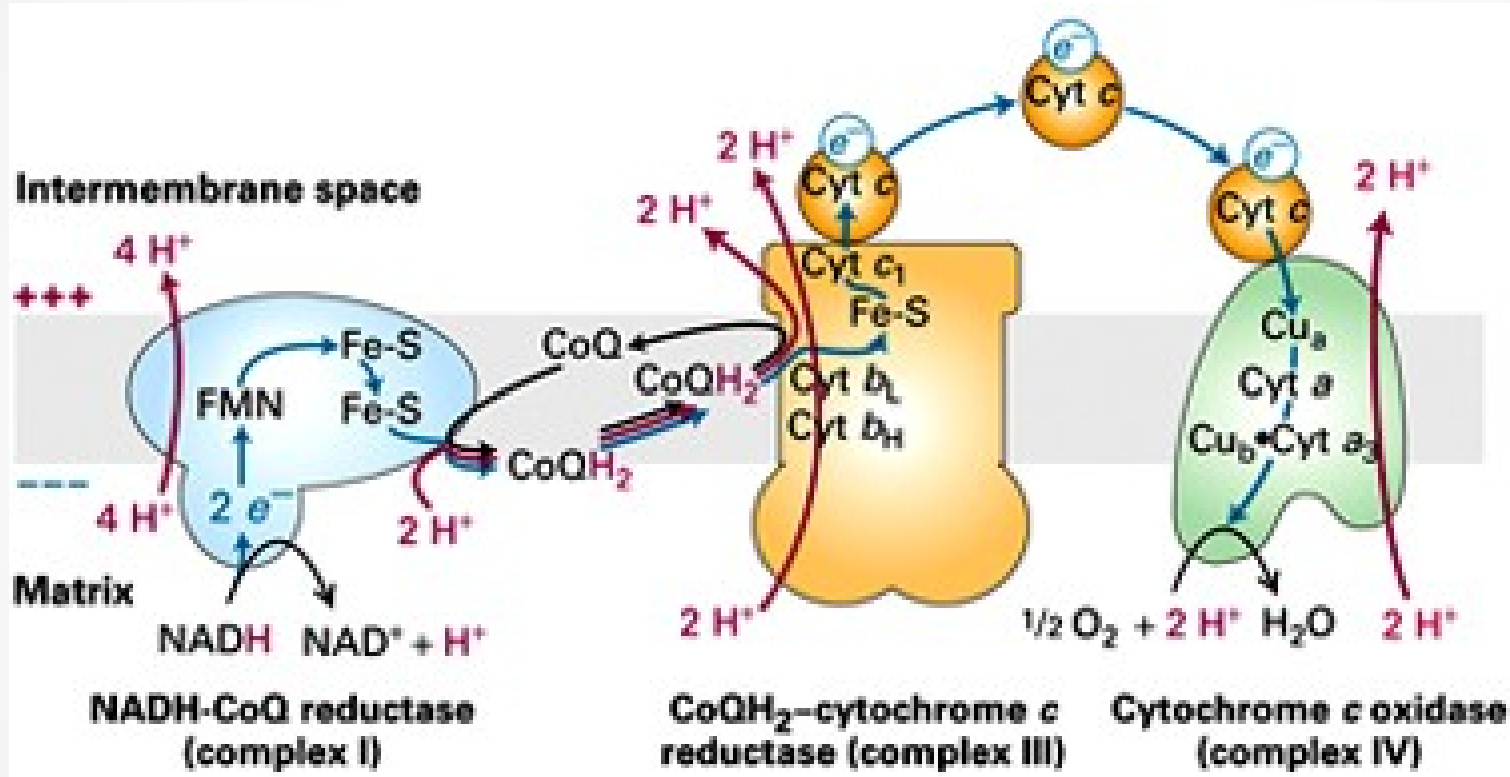
- Transmembránový přenos H^+

Chemiosmotický mechanismus tvorby ATP

- Gradient protonů jako forma energie
- Protonmotivní síla – kvantitativní vyjádření této potenciální energie
- Chemický potenciál gradientu látky $\Delta G = RT \cdot \ln (c_i/c_o)$
- pro H^+ $\Delta G = RT \cdot \ln ([H^+]_i/([H^+]_o)) = -2,3RT \cdot (pH_i - pH_o) = -2,3RT \cdot \Delta pH$
-
- Elektrický potenciál – energie přenosu iontu $\Delta G = nF \cdot \Delta \Psi$, u H^+ $n=1$
-
- Celkově $\Delta G = F \cdot \Delta \Psi - 2,3RT \cdot \Delta pH$
- $\Delta p = \Delta G/F$ $\Delta p = \Delta \Psi - 0,059mV \cdot \Delta pH$
- experimentálně
- $\Delta \Psi = 0,17$ $\Delta pH = 0,5$ $\Delta p = 0,20 V$ (85% + 15%)

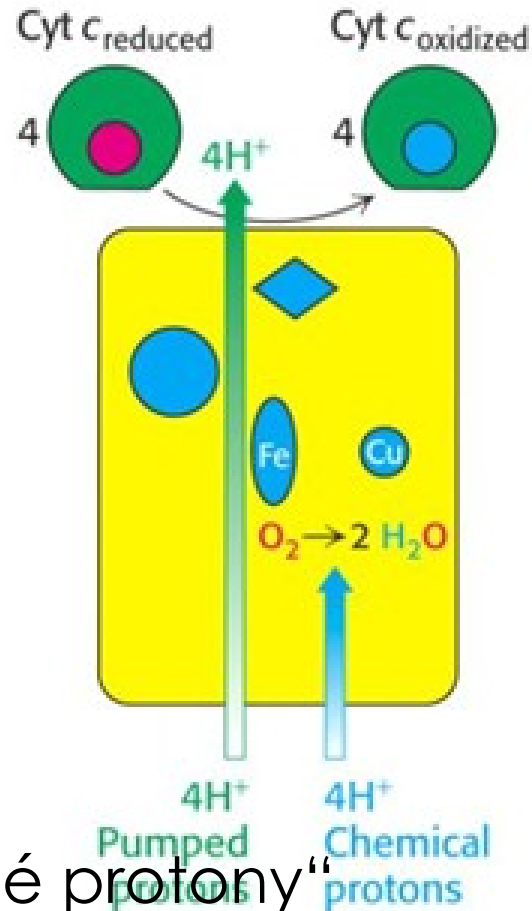

Protonmotivní síla

- Mechanismus vzniku – „chemické a pumpované protony“

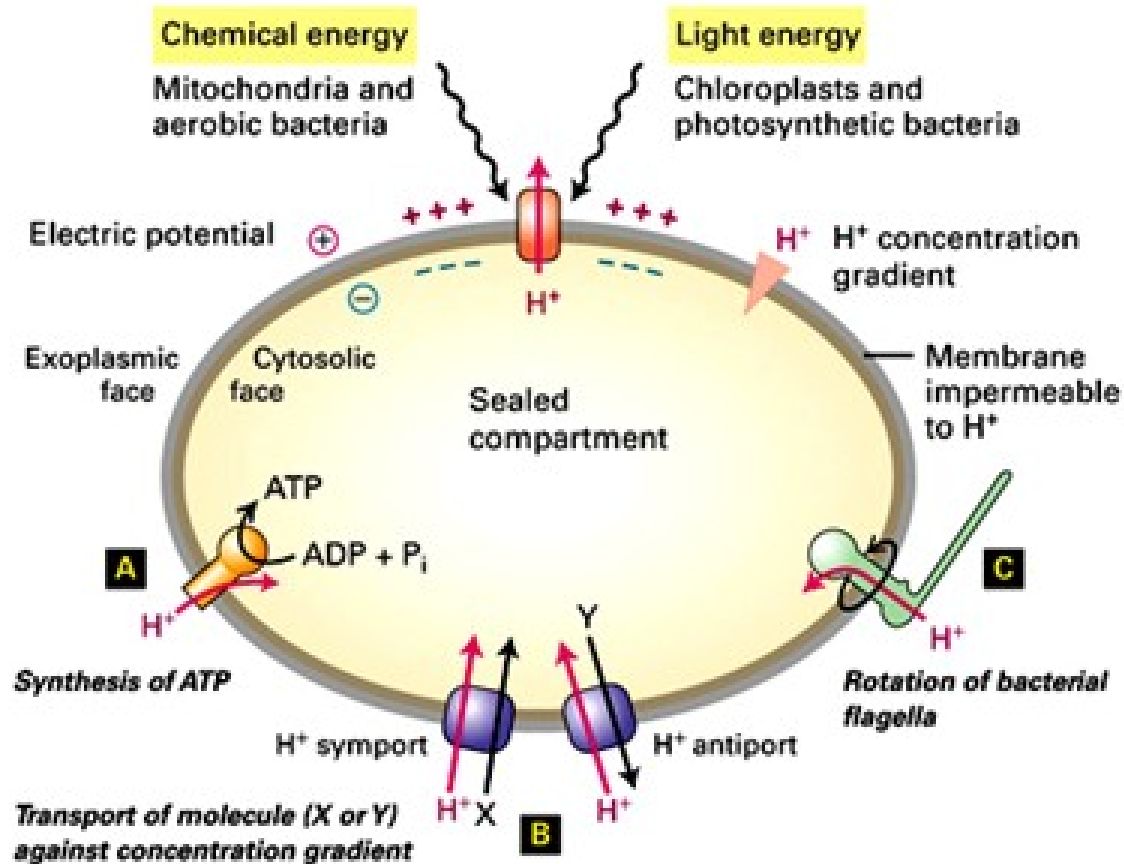
Protonmotivní síla

Mechanismus vzniku –
„chemické a pumpované protony“

Využití Δp

GENERATION OF PROTON-MOTIVE FORCE

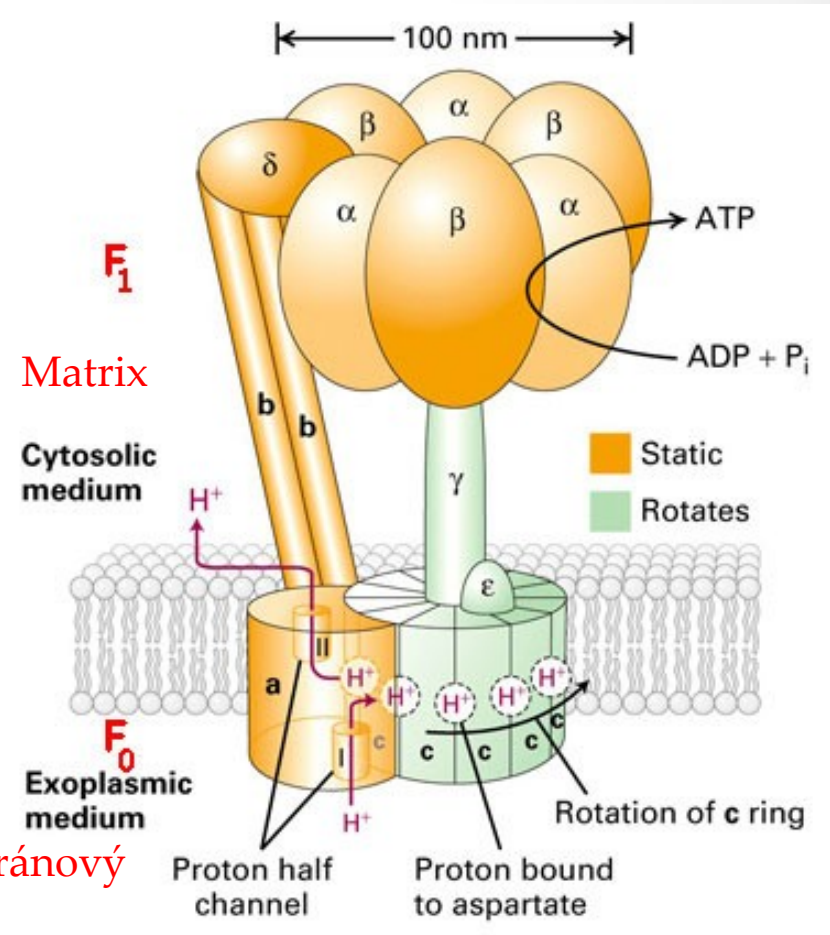
CHEMIOSMOTIC COUPLING

- Práce
  - Osmotická
  - Mechanická
- Tvorba ATP
  - Kvantitativní poměry
  - ΔG přenosu H^+ a syntézy ATP

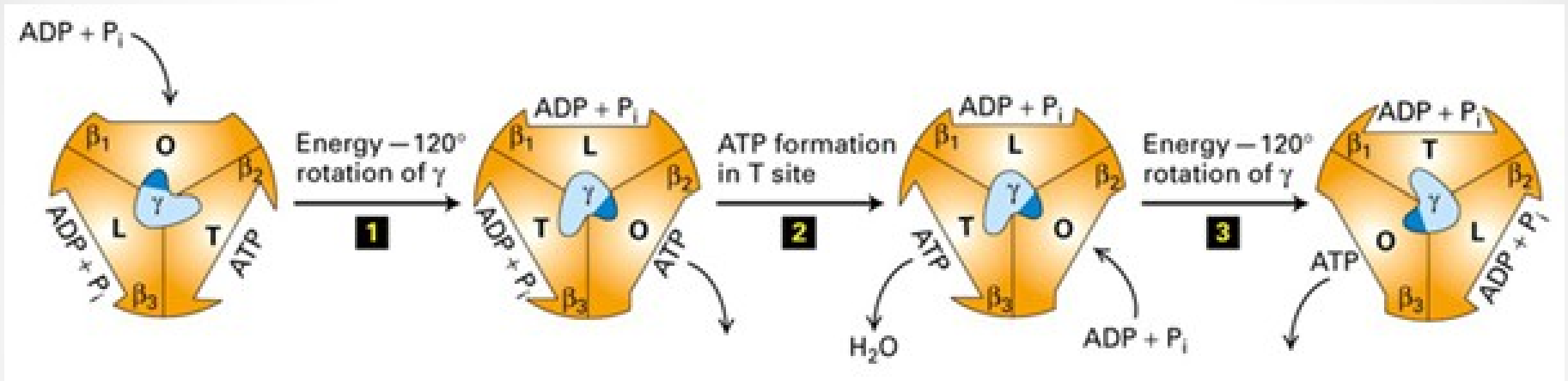
Syntéza ATP komplexem V

- Mechanismus
  - P. D. Boyer, J. Walker – NC 1997
- F_0F_1 -ATPasa
  - Komplex V – formálně
  - Spřažení přenosu H^+ a syntézy ATP
  - Tok H^+ půlkanálky (Asp)
  - Mechanická práce – rotace
  - molekulární motor – dynamo
  - Transformace energie konformačními změnami

Mezimembránový prostor

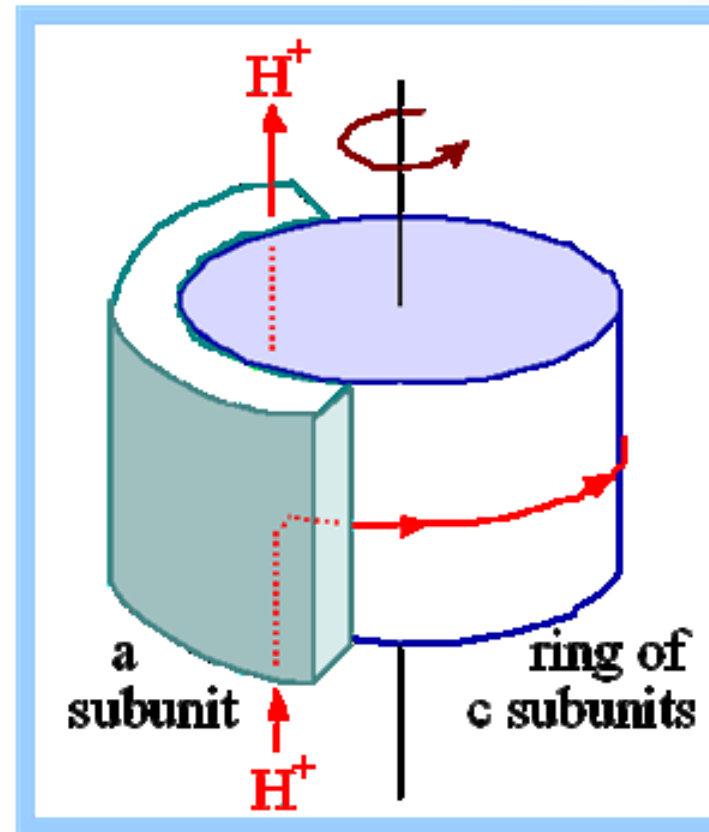
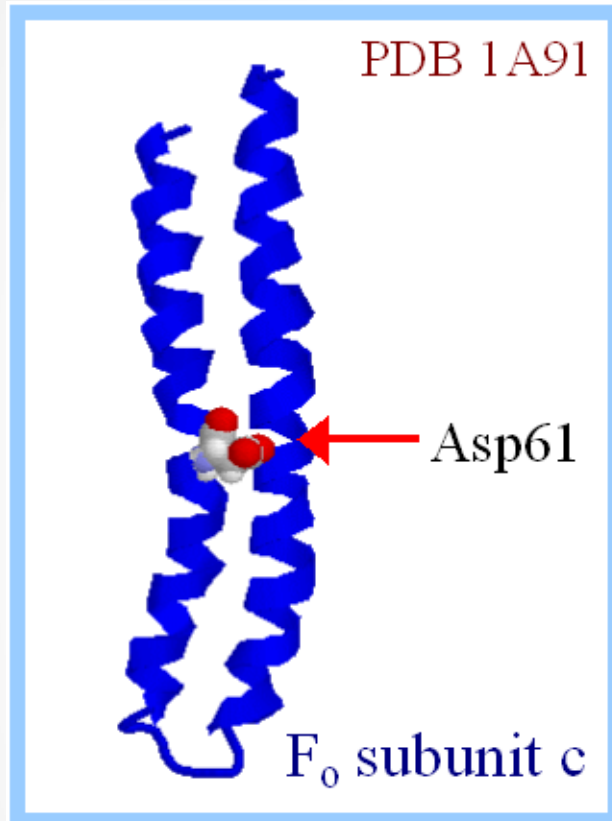

Syntéza ATP komplexem V

- Konformační stavy podjednotek β
  - Open – prázdný stav
  - Tight – ATP místo
  - Loose – ADP místo

Mechanismus rotace

- cesta H^+ pŮlkanálky
- protonové vodiče (dráty)
- Asp na **c**, Arg na **a**

Obousměrná ATPasa

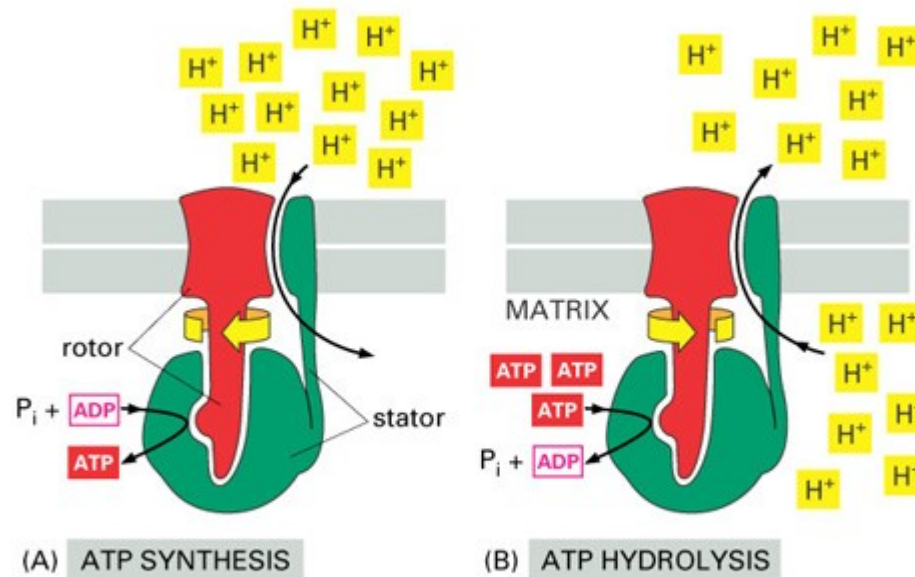
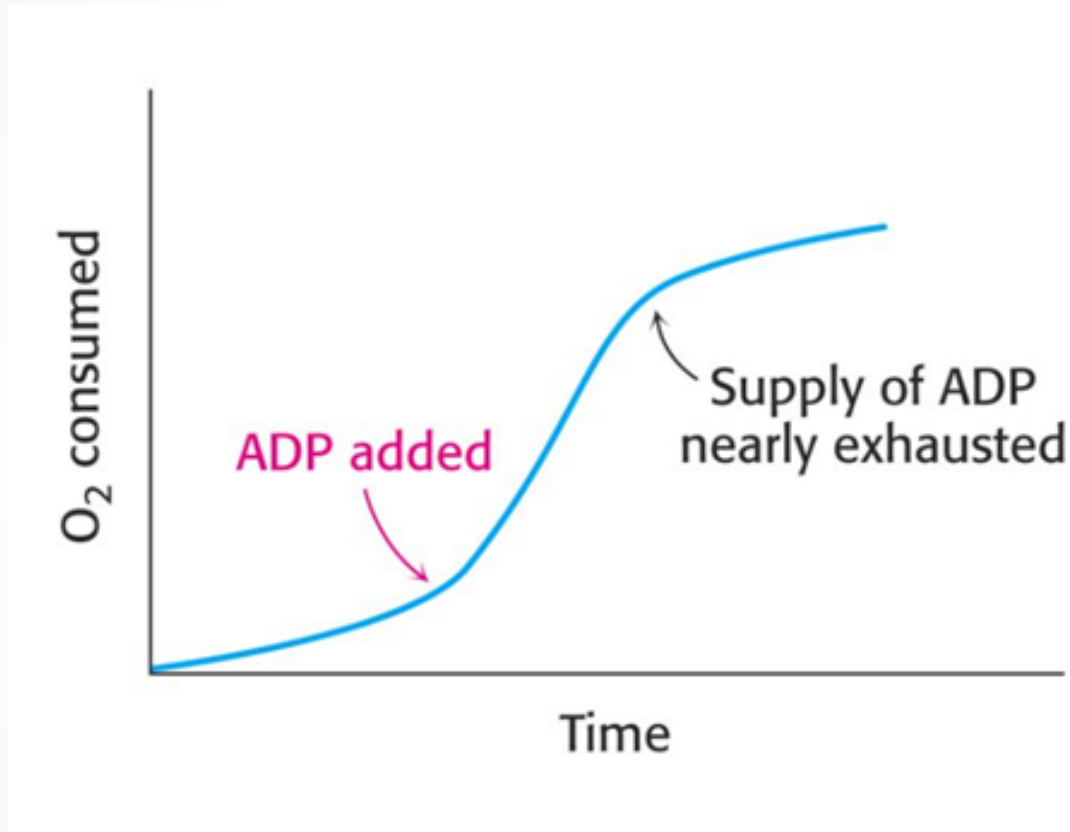

Figure 14-15 Essential Cell Biology, 2/e. (© 2004 Garland Science)

- Zvrat syntézy
  - transport H⁺ – tvorba $\Delta\psi$ při anaerobiose

Respirační kontrola

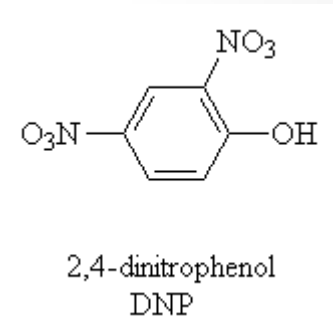
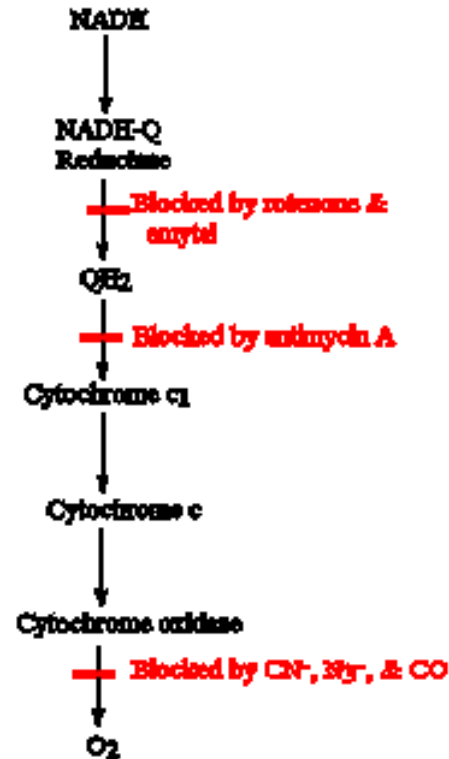

- Regulace spotřeby substrátu
  - Brzdění vysokým $\Delta\psi$

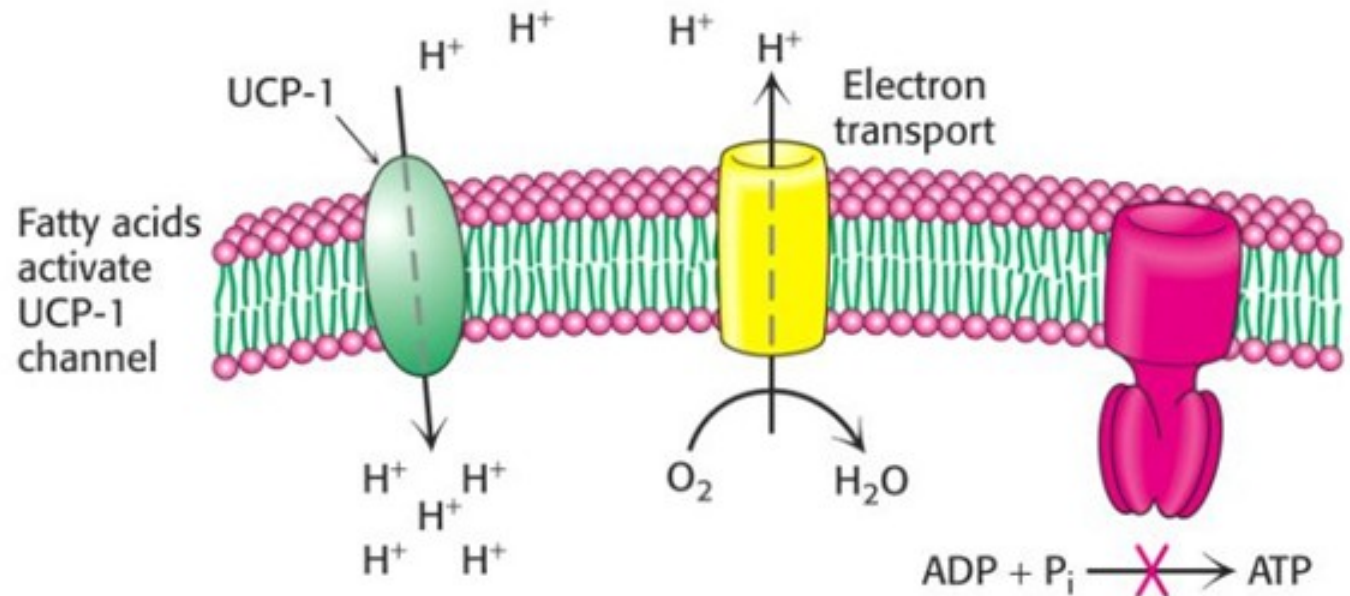

Nástroje studia

- Umělé donory a akceptory elektronů
  - dodávají a odebírají e⁻ v různých místech
- Inhibitory
  - inhibitory transportu elektronů
  - rozpojovače (2,4-DNP)
  - inhibitory H⁺-ATPasy (oligomycin)

Termogeneze

- Rozpojovací protein – termogenin
  - Mláďata, hibernanti
  - Hnědá tuková tkáň
  - Hormonálně řízeno